

سخنرانی دکتر سید عباس عراقچی
وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در هفدهمین اجلاس سران بریکس
۶ ژوئیه ۲۰۲۵ - ریو دو ژانیرو، برزیل؛ صلح، امنیت و اصلاح حکمرانی جهانی

بسم الله الرحمن الرحيم

عالیجناب آقای لوئیز ایناسیو لولا داسیلوا،
رئیس جمهور محترم جمهوری فدراتیو برزیل،
سران محترم کشورها، نخست وزیران و وزرای امور خارجه،
خانم‌ها و آقایان،

برای من مایه افتخار فراوان است که به نمایندگی از رئیس جمهور دکتر مسعود پزشکیان، که سلام‌های گرم خود را به جناب آقای رئیس جمهور لولا و همه حضار محترم تقدیم داشته‌اند، در این نشست مهم سخن می‌گویم.
مایلم مراتب قدردانی عمیق خود را از برزیل به دلیل میزبانی شایسته این اجلاس و فراهم آوردن مقدمات آن ابراز دارم.

آقای رئیس جمهور،
حضار گرامی،

همه ما نمایندگان کشورهای هستیم که همزمان عضو سازمان ملل متحد هستیم. ما همگی به اصول بنیادین منشور ملل متحد اذعان داریم؛ اصولی که بر اساس جلوگیری از جنگ و ممنوعیت توسل به زور، و حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات برای «رهایی نسل‌های آینده از مصیبت جنگ» بنا شده‌اند. حفظ صلح و امنیت، غایت نهایی سازمان ملل متحد است.

منشور ملل متحد و نظام حقوقی بین‌المللی برخاسته از آن باید حافظ تمامیت ارضی و حاکمیت ملی دولت‌ها در برابر امیال مخرب و اراده‌های خودسرانه‌ای باشند که در صورت مهار نشدن، می‌توانند صلح و امنیت جهانی را به خطر اندازند.

بی‌تردید، صلح و امنیت نه تنها پیش‌نیاز توسعه فراگیر و پایدار برای همه ما هستند، بلکه شرط ضروری برای تحقق نظامی عادلانه‌تر، انسانی‌تر و امن‌تر در جهان به شمار می‌آیند.

بریکس، که بر اصول تقویت چندجانبه‌گرایی، عدالت و همکاری استوار است و همواره از نظم حقوقی بین‌المللی مبتنی بر منشور ملل متحد حمایت کرده، در جایگاهی ممتاز قرار دارد تا در برابر تخلفات بی‌سابقه و نقض اصول بنیادین منشور ملل متحد، نقش اساسی و بی‌بدیل خود را ایفا نماید.

مایلم از اعضای محترم بریکس که با درک مسئولیت خطیر خود در قبال صلح و امنیت بین‌المللی، اقدامات تجاوزکارانه علیه کشور من از سوی دو رژیم دارنده سلاح هسته‌ای از تاریخ ۱۳ ژوئن (۲۳ خرداد) به این سو را محکوم کردند، صمیمانه سپاسگزاری کنم.

آقای رئیس‌جمهور،

همکاران عزیز،

در حالی که اینجا ایستاده‌ام، مردم بزرگ ایران سوگوار عزیزانی هستند که در اثر تجاوز نظامی ناموجه رژیم اسرائیل، که به مدت ۱۲ روز ادامه یافت و با حمایت، همراهی و نهایتاً مشارکت ایالات متحده صورت گرفت، جان خود را از دست دادند.

از همگان می‌خواهم که عمق و قبح این قانون‌گریزی و پیامدهای به‌شدت خطرناک تداوم بی‌کیفرمانی رژیم اسرائیل در اشغالگری، آپارتاید، نسل‌کشی و جنگ‌افروزی در منطقه ما را به‌درستی درک کنند.

در ساعات اولیه روز جمعه مورخ ۱۳ ژوئن، تنها دو روز پیش از دور ششم مذاکرات ایران و آمریکا درباره موضوع هسته‌ای، رژیم اسرائیل حملات تروریستی و نظامی وحشیانه‌ای را علیه کشورم آغاز کرد. مناطق مسکونی و پایگاه‌های نظامی هدف قرار گرفته شدند، فرماندهان و سربازان و نیز جمعی از اساتید دانشگاه و دانشمندان، به طرز بی‌رحمانه‌ای ترور شدند، مردم عادی از جمله کودکان و زنان، قتل‌عام شدند، تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز ما – که تحت نظارت شدید آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار دارند – مورد حمله قرار گرفته و زیرساخت‌های عمومی ما، از جمله چندین مرکز تولید سوخت، منفجر شدند.

ورود بعدی ایالات متحده به این تجاوز، از طریق هدف قرار دادن تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز ایران، هیچ تردیدی باقی نگذاشت که دولت آمریکا در جنگ تجاوزکارانه رژیم اسرائیل علیه ایران، به‌طور کامل همدست است.

آقای رئیس‌جمهور،

تجاوز رژیم اسرائیل به ایران، نقض صریح بند ۴ ماده ۲ منشور ملل متحد و اقدامی تجاوزکارانه بود. طی این حملات غیرقانونی، بیش از ۶۰۰۰ نفر از مردم بی‌گناه کشته یا مجروح شدند و به زیرساخت‌ها، مناطق مسکونی و تأسیسات هسته‌ای ما آسیب‌های فراوانی وارد شد. اما از همه بدتر، این تجاوز ضربه‌ای مرگبار به دیپلماسی، حاکمیت قانون و رژیم عدم اشاعه (NPT) وارد ساخت. حملات آمریکا و رژیم اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای ما، نقض فاحش معاهده عدم اشاعه (NPT) و قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت بود که برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران

را در سال ۲۰۱۵ به اتفاق آرا تأیید کرده است. باید یادآور شد که برنامه هسته‌ای ایران همواره کاملاً صلح‌آمیز و تحت شدیدترین نظارت‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بوده است.

آقای رئیس‌جمهور،

آنچه رژیم رژیم اسرائیل و به دنبال آن، ایالات متحده مرتکب شدند، نقض نقض بی‌سابقه صلح بین‌المللی بود. این واقعیت که یک کشور در حال توسعه و غیرهسته‌ای، هدف حمله دو رژیم مسلح به سلاح‌های هسته‌ای قرار گرفته و توسط دست‌کم دو قدرت هسته‌ای دیگر که عضو دائم شورای امنیت نیز هستند حمایت شدند—فاجعه‌بار و عمیقاً نگران‌کننده است. هیچ قاعده حقوقی یا اصل منطقی، هدف قرار دادن تأسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای تحت نظارت آژانس را، صرفاً به دلیل گمانه‌زنی در خصوص امکان استفاده نظامی از آنها در آینده، توجیه نمی‌کند. در واقع، حمله به چنین تأسیساتی بر اساس حقوق بین‌الملل، از جمله قطعنامه ۵۳۳ آژانس و قطعنامه ۴۸۷ شورای امنیت، به‌طور مطلق ممنوع است.

آقای رئیس‌جمهور،

ملت من با پایداری و عزم راسخ، در برابر این تجاوزات آشکار ایستادگی کرد و مهاجمان، پس از مقاومت قهرمانانه نیروهای مسلح قدرتمند ما، ناگزیر به توقف حملات خود شدند. ما بی‌تردید در آینده نیز در برابر هر تجاوزی با تمام توان از خود دفاع خواهیم کرد.

اما مسئله ناامنی در منطقه ما تا زمانی که قانون شکنی و یاغی‌گری رژیم اسرائیل از سوی حامیان و توجیه‌گران پشیمانی و تشویق شود، حل نخواهد شد.

تأسف‌بار است که جامعه بین‌المللی در طول دو سال گذشته نتوانسته اقدامی مؤثر برای پایان دادن به نسل‌کشی فلسطینیان و متوقف کردن اشغالگری رژیم اسرائیل در سرزمین‌های عربی همجوار انجام دهد. در واقع، تجاوز رژیم اسرائیل به ایران، محصول مصونیت مطلق است که از سوی آمریکا و برخی کشورهای اروپایی برای ارتکاب هر جنایتی در منطقه ما به این رژیم اعطا شده است.

هیات‌های محترم،

ارزش‌های مشترک ما یعنی صلح و عدالت، امروز به‌شدت در معرض تهدید قرار دارند. هر عضو سازمان ملل وظیفه دارد در برابر این بی‌عدالتی بزرگ ایستادگی کرده و تجاوز رژیم اسرائیل را با قاطعیت محکوم نماید.

نباید اجازه داد حقایق و واقعیت‌ها توسط رژیم اسرائیل و حامیانش وارونه جلوه داده شوند. تجاوز رژیم اسرائیل به ایران، با هیچ معیار حقوقی یا اخلاقی قابل توجیه نیست. هرگونه تلاش برای توجیه این جنگ ظالمانه و جنایتکارانه، به‌منزله همدستی در آن خواهد بود.

ما مصمم هستیم جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت را که رژیم اسرائیل در تجاوز به کشور ما مرتکب شده،

مستند سازی کنیم. رژیم اسرائیل و ایالات متحده باید به دلیل نقض حقوق بین الملل، از جمله حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه، پاسخگو شوند.

ما از مطالبه عدالت و جبران خسارت دست نخواهیم کشید.

باید به یاد داشته باشیم که پیامدهای این جنگ تجاوزکارانه، به یک کشور محدود نخواهد شد. تمام منطقه، و فراتر از آن، آسیب خواهد دید. اما از همه بدتر اینکه کل نظام حقوقی بین المللی مبتنی بر منشور ملل متحد، تضعیف شده و به حاشیه رانده خواهد شد و جای آن را قانون شکنی و یک جانبه گرایی مخرب خواهد گرفت.

این لحظه ای تاریخی برای تمدن بشری است؛ لحظه ای که یک ملت متمدن هدف جنگی ظالمانه و تجاوزکارانه از سوی رژیمی قرار گرفته که نه به قانون پایبند است و نه به اخلاق.

جامعه جهانی، تک تک کشورها، همه سازوکارهای سازمان ملل و هر نهاد چند جانبه، باید هوشیارانه عمل کنند و همین حالا وارد عمل شوند تا به مصونیت پایان دهند و جنایتکاران را به دلیل جنایات بی پایان و نقض های فاحش حقوق بین الملل در منطقه ما، پاسخگو سازند.

بریکس، به عنوان صدای شناخته شده جنوب جهانی، باید نقش خود را به عنوان مدافع حقوق بین الملل و چند جانبه گرایی، در حمایت از اصول بنیادین سازمان ملل از جمله برابری حاکمیتی ملت ها، عدم توسل به زور و حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات، ایفا نماید.

از توجه شما تشکر می کنم.